

Datum: 21.08.2026

Medij: Dnevnik

Rubrika Svet / Region

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Naslov: LIČNOSTI

Napomena:

Površina: 72

Strana: 8

ЛИЧНОСТИ

ПЕТЕР МАЂАР

Мађарски премијер Петер Мађар поручио је за Дан Светог Стефана да припадници оружаних снага морају да служе Мађарској и њеном народу, а не политичким странкама или влади, истичући да су земљи потребне јаке институције и способна војска.

МИЛАН КНЕЖЕВИЋ

Лидер Демократске народне партије Црне Горе Милан Кнежевић обзнанио је три документа који указују да је актуелни премијер Црне Горе Милојко Спајић припадник резервног састава Војске Србије са пребивалиштем на београдској Општини Звездара.

Datum: 21.08.2026

Medij: Kurir

Rubrika Hronika

Autori: Slađana Stepanović

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 938

Naslov: IZVUČEN MRTAV ISPOD RUŠEVINA

Strana: 1,10,11

Datum: 21.08.2026

Medij: Kurir

Rubrika: Hronika

Autori: Slađana Stepanović

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 938

Naslov: IZVUČEN MRTAV ISPOD RUŠEVINA

Strana: 1,10,11

PRAVIO BOMBU, IZAZVAO EKSPLOZIJU I SRUŠIO KUĆU DO TEMELJA?! ON POGINUO, PARTNERKA MU POVREĐENA

N. K. (48) nastradao, dok je D. F. (50) s povredama smeštena u bolnicu. Policija satima vršila uviđaj, a u ruševinama pronađen čitav arsenal

Slađana Stepanović

Eksplorziju, koja je u sredu oko 18 sati srušila celu kuću u beogradskom naselju Velika Moštanica i ubila N. K. (48), izazvala je bomba, pokazali su prvi rezultati istrage!

Kako saznajemo, pretpostavlja se da je N. K. nestručno rukovao eksplozivom i izazvao detonaciju. Inače, N. K. je u srušenoj kući živio s partnerkom D. F. (50), koja je čudom preživela ispod ruševina. Ona je, kako nezvanično saznajemo, u stabilnom zdravstvenom stanju.

Utvrđuje se poreklo

- Policija je i juče gotovo čitavog dana obavljala uviđaj na mestu eksplozije. Ispostavilo se da je pokojni N. K. bio opčinjen oružjem i bombama i da je čak i sam pravio paklene naprave, imao je neke

Izvor: Pokojni N. je bio opsednut oružjem i bombama

makete, skice... Policajci su juče iz srušene kuće odneli pištolje, puške, bombu i eksploziv. Pretpostavljamo da je on nešto „čučkao“ oko toga, pravio sam, i da je tako došlo do katastrofe - kaže naš sagovornik i dodaje:

- Pronađeni arsenal je poslat na veštačenje i analize, i utvrđuje se poreklo oružja. Takođe, utvrđuje se da li je Nebojša samo kolekcionarski držao toliko oružja u kući ili je u pitanju nešto drugo.

Kako je za Kurir ispričao prvi komšija N. K. i D. F., on je kobnog dana bio kod kuće kad je začuo snažnu eksploziju.

- To je puklo katastrofa. Izašao sam napolje, a iz pravca njihove kuće dolazio je dim, magla, prašina neka, a tek kad se to malo razišlo, video sam da je sve palo. Že-

na je vikala, zvala me po imenu. Ja nisam mogao da pridem, da vidim gde je ona uopšte - preporučava dramatične scene komšija Dušan Stanošević i dodaje da su ubrzo došli i druge komšije, kao i njegov sin, kao i da su pomerili cigle da dodu do nesrećne žene.

- Mi smo uspeli nju da izvučemo, došla je i policija, ubacili smo je u kola Hitne pomoći i odvezli su je u bolnicu - kaže Stanošević.

Prema njegovim rečima, D. je ispričala da je kobnog dana došla s posla i da je prilegla da se odmori, dok je njen partner bio u drugoj prostoriji u kući.

- Njega su pronašli tri sata posle eksplozije. Do 23 sata su tražili, imali su lampe i reflektore. Strašno, stvarno. Inače, ja ne znam da li je komšijica znala da njen partner ima bombe i to oružje u kući, možda je i znala, ali nije smela da kaže... Mi pretpostavljamo da

Datum: 21.08.2026

Medij: Kurir

Rubrika: Hronika

Autori: Slađana Stepanović

Teme: Gradske opštine

Naslov: IZVUČEN MRTAV ISPOD RUŠEVINA

Napomena:

Površina: 938

Strana: 1,10,11

ČNO

KOMŠIJE

Obožavala ga, ali ga se i plašila

● Komšije kažu da je D. F. obožavala svog nevenčanog supruga, ali da ga se istovremeno i bojala. – Koliko mi znamo, on nju nikad nije udario i dobro su se slagali. Međutim, videli smo i da ga se ona u neku ruku bojala. Nama je on često pominjao neke Zemunce, jer je on iz tog dela grada bio, pa je tako jednom meni rekao: „Nabaviću ti ja skuter kod mojih Zemunaca.“ Verujem da je mislio na krađena vozila. Inače, on nije nigde radio, po ceo dan je znao da se druži ovde s nama penzionerima. Koliko znamo, D. ga je izdržavala i njoj to nije smetalo – ispričale su komšije iz Velike Moštanice.

MAJKA UPOZORAVALA

Neće se to dobro završiti

● Komšije kažu i da je veza D. F. s N. K. smetala njevoj mami.

– Majka joj je godinama govorila: „Teraj ga iz kuće, neće se to dobro završiti.“ I evo vidite da je u neku ruku bila u pravu. Želimo komšinici da se što pre oporavi, imala je neviđenu sreću. Kako smo čuli, nju su spasle grede, koje su pale i ukrstile se i praktično je zaštitile od ostalog šuta i tereta, praktično su joj napravile zaklon – pričaju naši sagovornici.

je on prekjuče radio nešto oko te naprave i da je nešto pogrešio i da se to tako desilo – kazao je naš sagovornik i dodao:

Nije pravio probleme

– Prvo se mislilo da je eksplodirao bojler i da im je on srušio kuću. Međutim, ubrzo se ispostavilo da to

nije tačno, naročito zbog toga što je njima kupatilo van kuće, u odvojenom objektu – objašnjava on.

Inače, pripadnici policije i juče su gotovo čitavog dana vršili uviđaj na mestu stravične detonacije. Kuća od oko 40 kvadrata srušena je sa zemljom. – Ovde je bilo opasno

stanje. Mnogo je pripadnika MUP bilo ovde, a bila je i kontradivizionarna ekipa. Nisu davali nikome da priđe kući, verovatno su se bojali da ne eksplodira još nešto od oružja, pošto se ispostavilo da je komšija u kući svašta imao – pričaju zaprepašćene komšije. Prema njihovim rečima, pokojni N. K. je u njihov kraj došao pre oko četiri godine.

– Ova, sada srušena kuća je kuća naše komšice. Ona je upoznala N. K. na svom poslu i dovela ga je tu. Nama nisu pravili probleme. Znamo da je N. voleo da popije i da je voleo oružje... Ranije je valjda i hapšen baš zbog eksploziva, a o čemu se tu tačno radi i šta se krije iza toga ne znamo – zaključuju komšije.

Datum: 21.08.2026

Medij: Alo

Rubrika Društvo

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 408

Naslov: PONOVO ĆEMO SE PRŽITI NA 40+

Strana: 1,6

**PONOVO ĆEMO SE
PRŽITI NA 40+**

Datum: 21.08.2026

Medij: Alo

Rubrika: Društvo

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Naslov: PONOVO ČEMO SE PRŽITI NA 40+

Napomena:

Površina: 408

Strana: 1,6

»» PAKAO BEZ KRAJA: RHMZ upalio crveni alarm!

SRBIJA SE PRŽI NA 42 STEPENA

FOTOGRAFIJE: TANJUG

Novi talas vrućine stiže sa severa Afrike, a najžešći udar biće u dolinama Južne, Zapadne i Velike Morave, gde će biti do 42 stepena

Republički hidrometeorološki zavod (RHMZ) izdao je hitno upozorenje na žestok toplotni talas koji je zahvatio Srbiju i trajaće sve do ponedeljka, 24. avgusta. Maksimalne temperature u većini mesta kretaće se od 34 do 40 stepeni, dok će u centralnim i južnim delovima zemlje, gde je situacija najkritičnija, živa lokalno dostizati i paklena 42 stepena. Ni prestonica neće biti pošteđena, pa se u Beogradu do ponedeljka očekuju visoke temperature od 34 do 38 stepeni.

Crveni meteoalarm već je upaljen na području Beograda, Srema, Bačke, Banata, zapadne Srbije, Šumadije, Pomoravlja i jugoistočne Srbije, dok je u ostalim delovima zemlje na snazi narandžasto upozorenje. Juče u podne najtopliji su bili Sombor i Novi Sad sa 37 stepeni,

Kopaonik jedina spasonosna oaza

Dok se gradovi širom Srbije prže na temperaturama koje prelaze 36 stepeni, koliko je juče izmereno u Kikindi, Loznici, Valjevu i Nišu, jedino mesto za spas od afričkog pakla bio je Kopaonik. Na našoj najpoznatijoj planini u podne su izmereno prijatna 23 stepena, što je bila jedina sveža tačka u celoj zemlji.

ni, dok je u Beogradu izmereno 35 stepeni.

Meteorolog Slobodan Sovilj upozorio je da ovaj vreli talas stiže direktno sa severa Afrike preko centralnog Sredozemlja.

- Raspored najviših temperatura biće drugačiji nego tokom prethodnog vrellog perioda. Dok su tada najviše vrednosti beležene u Vojvodini i zapadnoj Srbiji, ovoga puta najveći intenzitet

očekuje se u dolinama Južne, Zapadne i Velike Morave. Tamo će lokalno temperatura dostići i 42 stepena - naveo je Sovilj.

Pored nepodnošljive vrućine, meteorolozi upozoravaju na izuzetno opasne prateće pojave. Uz južni i jugozapadni vetar i drastičan deficit padavina, nastavlja se sušenje vegetacije, što dramatično povećava rizik od izbijanja i brzog širenja požara na otvorenom. Uslovi za gašenje postojećih buktinja širom Srbije dodatno su pogoršani. Vetar je pojačan u košavskom području i na planinama, a od subote, 22. avgusta, pojačaću se i u svim ostalim krajevima zemlje.

Ekstremna suša uzima danak i na rekama, pa će se vodostaji na Dunavu, Savi i Tisi narednih dana kretati ispod niskih plovidbenih nivoa. Proticaji na Kolubari, Jadru, Toplici, Vlasini, kao i na pritokama Morave i Timoka opasno su se približili biološkom minimumu.

Ekstremne temperature i jak vetar trajaće do ponedeljka

Datum: 21.08.2026

Medij: Alo

Rubrika: Bez naslova

Autori: redakcija

Teme: Miroslav Čučković / gradski menadžer

Napomena:

Površina: 375

Naslov: RASKLAPA SE STAKLENAC IZMEŠTA SE PIJACA BAJLONI!

Strana: 10

»» **INVESTICIJA** Gradski menadžer otkrio kako napreduju radovi na izgradnji metroa

RASKLAPA SE STAKLENAC IZMEŠTA SE PIJACA BAJLONI!

Čuveni objekat biće uklonjen čim budu isplaćeni i iseljeni svi vlasnici lokala, dok će pijaca biti privremeno izmeštena, rekao je Čučković

Tržni centar „Staklenac“ na Trgu republike u Beogradu biće uklonjen posle 36 godina zbog izgradnje metro stanice, a kada se krajem godine iseli i poslednji vlasnik lokala, počće radovi na stanici čiji će peron biti na dubini od 33 metra.

Kako je objasnio gradski menadžer Miroslav Čučković, „rasklapanje“ Staklenca počće kada svi vlasnici lokala budu isplaćeni, a do sada je, kako je naveo, isplaćeno oko 75 odsto vlasnika lokala.

Dodao je da ne zna kada će tačno svi vlasnici lokala biti isplaćeni, jer se svi lokali ne bave istom delatnošću.

- Sada pristupamo završnici tog posla sa ostalim vlasnicima ovog prostora i ovde na ovom mestu, čak smo razgovarali sa stanarima koji su iza da se, kada se ukloni objekat i kada se rasklopi, i njihove fasade saniraju. Neki vlasnici lokala se bave prodajom brze hrane, neki imaju laboratoriju. Nije isto - dodao je on.

FOTOGRAFIJE: MILICA VUČKOTIĆ, PROMO

Kako je ranije navedeno, buduća stanica metroa na Trgu republike imaće tri podzemna nivoa i biće jedna od ključnih stanica na prvoj liniji beogradskog metroa.

- Njeni bočni betonski zidovi koji će držati samu stanicu su na dubini od 55 metara, a poslednja tačka gde će putnici silaziti je na dubini od 33 metra. Tako da će ovaj građevinski poduhvat podrazumevati nekih 100.000 kubika materijala u rastresitom stanju za odvoz sa ove parcele, što je nekih 5.000 kamiona - objasnio je ranije gradski menadžer Miroslav Čučković.

Još jedno prepoznatljivo i omiljeno mesto promeniće izgled. Bajlonijeva pijaca biće stanica metroa, najbliža Trgu republike. Zato će Bajlonijeva pijaca biti izmeštena, ali privremeno. Po završetku izgradnje stanice metroa, pijaca će biti vraćena.

- Kada budemo dobili građevinske dozvole za izgradnju samog objekta, imaćete potpuno pregled i prostora i same okoline, ali u svakom slučaju iz ovih gabarita koji su sada postojeći će se minimalno izlaziti i tokom gradnje i tokom eksploatacije - kaže gradski menadžer.

Slično se gradila i Palilulska pijaca. Po završetku, vratilo se nekoliko vlasnika tezgi.

- Prostor današnje pijace je nekih devedeset ari, i biće podeljen na metro stanicu i na podzemnu garažu, a plato će nakon završetka ponovo biti pijaca, tako da se samo privremeno sklanjaju tezge. S obzirom na to da sad tamo imamo onu kinesku robnu kuću, pošto ona neće biti tu kada se vrati plato, to znači da će biti više mesta i za tezge i za male zanatske lokale. Potpuno je realno da obe pijace ostanu u budućnosti, i Bajloni i ta u Dunavskoj ulici - rekao je Čučković.

E.A.

Datum: 21.08.2026

Medij: Alo

Rubrika Bez naslova

Autori: redakcija

Teme: Grad Beograd

Napomena:

Površina: 71

Naslov: TROFEJ BEOGRADA U SKIJANJU NA VODI

Strana: 10

TROFEJ BEOGRADA U SKIJANJU NA VODI

Na poligonu Nacionalnog treninga za skijanje na vodi i poligonu Kluba za skijanje na vodi „Skalar 2000“ u Bečmenu (GO Surčin), 22. avgusta u 10 časova održaće se „Trofej Beograda 2026“ u skijanju na vodi. Kako saopštavaju iz Beogradskog saveza za skijanje na vodi i vejkboarding, takmičenje će se održati u disciplini slalom, u sve tri kategorije: pioniri, juniori i seniori, a do sada je u svim kategorijama prijavljeno 25 takmičara.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Datum: 21.08.2026

Medij: Politika

Rubrika: Beograd

Autori: redakcija

Teme: Gradske opštine

Napomena:

Površina: 251

Naslov: Škola vožnje skutera na vodi i druženje

Strana: 14

У НАУТИЧКОМ СЕЛУ „БИСЕР”

Школа вожње скутера на води и дружење

Тропске врућине које су поново на снази, пријају онима који воле рекреацију на води и у природи. Тако ће многи одабрати да предстојећи викенд проведу у Наутичком селу „Бисер” у Бољевцима, где ће се држати адреналинска спортско-образовна манифестација.

Смотра је посвећена промоцији мотонаутичког спорта, безбедности на води и укључивању деце и младих у спортске и рекреативне активности које су неопходне.

Део програма обухватиће и бесплатне часове вожње скутера на води, уз стручни надзор инструктора. Ова школа намењена је малишанима узраста од 6 до 14 година. Они ће се упознати и са правилима безбедног понашања на води. Покровитељ догађаја је Општина Сурчин, а организатор је Установа за спорт у сарадњи са Туристичком организацијом.

На дружење, спорт, забаву и стицање нових знања позвани су, пре

Оаза у којој ће се одржати мото-скуп

Фото ГО Сурчин

свега, деца и родитељи. Оаза бољевачког наутичког села све више привлачи пажњу туриста и житеља из других

делова престонице, који корисно проводе време, па ће тако бити и ове суботе и недеље.

А. К.

Datum: 21.08.2026

Medij: Politika

Rubrika Beograd

Autori: redakcija

Teme: Sekretarijat za urbanizam i građevinske poslove

Napomena:

Površina: 84

Naslov: Odlažu se javne sednice za dva plana

Strana: 14

Одлажу се јавне седнице за два плана

Две јавне седнице градске Комисије за планове које су биле заказане за 25. август и 1. септембар на истом месту, у сали на 20. спрату зграде Градске управе у Улици Краљице Марије 1, и обе је требало да почну у 13 часова – одлажу се до даљег „због великог броја пристиглих примедба и немогућности одржавања јавних седница у предвиђеном термину”. То је као образложење навео Секретаријат за урбанизам и грађевинске послове на званичном сају града и додао да ће оне бити одржане у накнадно одређеном термину, о чему ће јавност бити благовремено обавештена. Реч је о седницама на којима је требало да се расправља о нацрту плана детаљне регулације подручја између улица Пилота Михаила Петровића, Маричке и Стевана Луковића у Раковици и нацрт плана детаљне регулације за подручје између улица Таковске, Архиепископа Данила, Булевара краља Александра и Ташмајданског парка који је на јавном увиду био до 31. јула. Према том документу, чију је израду наручила Српска православна црква – Архиепископија београдско-карловачка, преко пута Цркве Светог Марка на Ташмајдану, на месту где је сада Симпов салон намештаја и простор који се користи као паркинг, предвиђена је изградња стамбено-пословног објекта од око 5.600 квадратних метара, са 35 станова.

Д. М.

Datum: 21.08.2026

Medij: Informer

Rubrika: Vesti

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 705

Naslov: Najbrže rastuća ekonomija u Evropi!

Strana: 6,7

SRBIJA IMA ODLIČAN NAPREDAK U PRVO

Srbija je najbrže rastuća ekonomija u Evropi u prvih šest meseci ove godine, a sledeće godine će biti ubedljivo najbrže rastuća privreda, sa stopom rasta od više od četiri odsto. Ovo je obelodanilo predsednik Srbije Aleksandar Vučić i napomenuo da ti podaci izdvajaju Srbiju, što će privući investitore i turiste u našu zemlju i doneti bolji standard našim građanima.

- Za to morate da radite i da se borite. Veliki podsticaj će biti i izložba Ekspo naredne godine. Možete misliti šta će značiti za nas kada pred više od 140 zemalja budemo predstavili Srbiju - rekao je Vučić.

Nadležni ističu da ovi rezultati privrede pokazuju ispravnost ekonomske politike i da stvaraju prostor za dalji rast plata u javnom sektoru i penzija.

I ministar finansija Siniša Mali ističe da je Srbija, u drugom tromesečju ove godine, ostvarila privredni rast od 3,6 odsto.

Rast u više oblasti

- Mi smo ove godine predviđali stopu rasta od tri odsto, a kako stoje stvari, bićemo iznad toga. Sa mnogo optimizma čekamo narednih šest meseci. Srbija beleži rast u više oblasti, uključujući sektor usluga, industrijsku proizvodnju, građevinarstvo i poljoprivredu, što prema njegovim rečima, predstavlja važnu prednost, jer ekonomija nije oslonjena samo na jedan sektor - rekao je Mali.

NAJBRŽE RASTUĆA ekonomija u Evropi!

● U drugom tromesečju ove godine ostvaren je privredni rast od 3,6%. Sledeće godine stopa rasta biće iznad četiri odsto, najavljuje se iz državnog vrha

On je istakao da pozitivni ekonomski pokazatelji stvaraju uslove za nastavak ulaganja i realizaciju velikih infrastrukturnih projekata, uz očekivanje da će naredna godina doneti dodatni podsticaj privrednom rastu.

- Naša ekonomija rasla je u prvom i u drugom tromesečju

ove godine. Na osnovu ta prva dva kvartala planiramo da ova godina, za nas po rastu BDP-a bude iznad 3 odsto, 3,2 ili 3,3 odsto - naglasio je Mali.

Dodao je da je Srbija sačuvala makroekonomsku

stabilnost pošto je udeo javnog duga 43,7 odsto.

Podsticaj
Veliki podsticaj će biti i izložba Ekspo naredne godine
Aleksandar Vučić

- Duplo smo bolji nego što je, recimo, Evropska unija. Kada pogledate tržište rada, stopa nezaposlenosti stabilna 8,9 odsto.

Podsetiću vas, 2012. godine bila je čak 25,9 odsto. I ono što me posebno ohrabruje je stopa inflacije. Poslednji podatak koji imamo je inflacija samo 1,9 odsto - istakao je Mali.

Kako je naveo, kada su prošle godine regulisali cene u supermarketima, mnogi su rekli da će doći do eksplozije cena u Srbiji,

Datum: 21.08.2026

Medij: Informer

Rubrika: Vesti

Autori: redakcija

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027

Napomena:

Površina: 705

Naslov: Najbrže rastuća ekonomija u Evropi!

Strana: 6,7

do čega nije došlo, zbog kako je rekao, odgovorne politike Vlade Srbije.

- Sem toga, država je smanjenjem akcize na naftu i naftne derivate, umnogome usporila porast cena na tržištu, tako na kraju krajeva imamo nisku inflaciju - zaključio je Mali.

Rastu sva primanja

Ministar finansija izjavio je i da je predlog Vlade da se od 1. januara naredne godine minimalna zarada u Srbiji poveća za 9,2 odsto, sa 550 na 600 evra.

Mali je rekao da je 2010. i 2011. minimal-

na zarada u Srbiji bila 15.700 dinara, a da je samo u poslednja 24 meseca nominalno povećanje minimalne zarade bilo 49,4 odsto, a kada se oduzme inflacija 33,5 odsto.

- To pokazuje, s jedne strane, i snagu naših javnih finansija, a s druge strane i odgovornost koju imamo prema socijalnim partnerima, i na kraju krajeva brigu o ljudima - naveo je Mali.

Pored minimalca, do kraja godine najavljen je i značajan rast penzija, a od 1. januara trebalo bi da usledi i rast plata u javnom sektoru. **B. S.**

**Bolji smo
Duplo smo
bolji nego,
recimo,
Evropska unija**
Siniša Mali

Datum: 21.08.2026

Medij: Pečat

Rubrika: Bez naslova

Autori: MIODRAG FERENČAK

Теме: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Grad Beograd; Generalni urbanistički plan Grada Beograda

Naslov: GRADOVI I STANICE U OKU OLUJE

Napomena:

Površina: 2634

Strana:

САОБРАЋАЈ, УРБАНИЗАМ, ЕКОНОМИЈА...

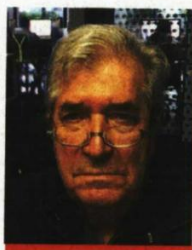
ГРАДОВИ И СТАНИЦЕ У ОКУ ОЛУЈЕ

Зашто и како уредити везе
главне железничке станице
са главним градским
центром Београда - Нова
железничка путничка
станица Београд центар
и београдски центар

ДРУГИ ДЕО

Пре око осам година (13. 07. 2018.) у „Печат“ је, у два броја објављен подужи текст овог аутора, поводом престанка функције београдске железничке станице на Савском Тргу (1.7.2018) и премештања њене функције на урбанистички давно планирано место испод Топчидерског Брда, изнад „Аутопута“, у „Прокопу“. Та нова локација, нити њено дуговечно урбанистичко и железничко планирање и изградња, нису били довољно познати Београђанима и путницима (а, изгледа, ни доносиоцима одлука). Станичне зграде још није било, (само бетонска плоча изнад перона). Приступ, паркинзи, силаци на пероне су били „градилишни“. Било је пуно смисла да се у недељнику детаљније забележи и стање, историја, планови и дилеме, као и непосредни изгледи за добро унапређење важне улоге нове (будуће) железничке станице у главном граду Ср-

Пише
**МИОДРАГ
ФЕРЕНЧАК**

бије. Јер, какав стварни значај има главна железничка станица главног града, ако се не види, не зна и не може објаснити посетиоцу јасан пут градским улицама до ње?

До данас је око нове станице много урађено. Путнички део станице је изграђен и функционише (од 20.10. 2023). Гаража је пред завршетком. Прилази са горње стране функциони-

шу задовољавајуће, за овај мали број сталних корисника станице (али зашто само за мали број, то је друго питање). Као ни 2018, тако ни 2023. (кад је отворена нова путничка зграда), а тако ни данас (2026), они који нису имали нужну потребу да користе нову станицу Београд Центар, једва да знају где је то, или како тамо тачно доћи, којим путевима, аутобусима, тротоарима, стазама, пасарелама, потходницима, степеницама, куда? На вишем, мета нивоу не постоји (или се за њега јавно не зна) целовити план организације и урбанистичке синергије укључења нове станице у стари град. То још не постоји. Целовита идеја и програм акција за повезану функционалну и културну целину не постоје. Дејствује се на мах, снажно,

тамо и онда, где се појави нека парцијална нужност или прилика, захтев, без велике, шире и повезане градске слике. Могли бисмо да кажемо: без садржајне урбанистичке слике и плана у ширем смислу, колико год то звучало невероватно за велики, организован град.

То није стање са којим се ико може, на дужи, помирити. То је развојни и урбанистички губитак за град и железницу. Како акутно (за Експо 2027, који отвара све ово на стварни начин), још више хронично, у наредним деценијама.

АКУТНА ИНТЕРВЕНЦИЈА – СТАНИЦА НОВИ БЕОГРАД Акутни део је, очигледно, схваћен када се морало видети и радити на функционалном делу проблема за Експо 2027. Убрзано се ради концепција, адаптација, реконструкција и доградња железничке путничке станице Нови Београд, јер се види да нешто крупно, а функционално и културно-симболички није у реду са главном станицом Београд Центар

Акутни део је, очигледно, схваћен када се морало видети и радити на функционалном делу проблема за Експо 2027. Убрзано се ради концепција, адаптација, реконструкција и доградња железничке путничке станице Нови Београд, јер се види да нешто крупно, а функционално и културно-симболички није у реду са главном станицом Београд Центар

Datum: 21.08.2026

Medij: Pečat

Rubrika: Bez naslova

Автори: MIODRAG FERENČAK

Теме: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Grad Beograd; Generalni urbanistički plan Grada Beograda

Наслов: GRADOVI I STANICE U OKU OLUJE

Напомена:

Површина: 2634

Strana:

Главни хол нове станице Београд Центар данас. Кроз стакло се види зеленило, куле и градска површ Врачара као да је повезана са холем у истој равни, али није. Аутопут и долина су доле између.

Станица Нови Београд јесте и биће добра, ефикасна допуна и помоћ железничкој станици Београд Центар у Прокопу, али главна путничка станица ће бити Београд Центар у Прокопу. Ако она не добије изврсне везе са главним градским центром – утолико горе по њу и по град и градски центар. То је прва обавеза у уређивању просторних односа обе важне функције. Може ли се то обезбедити? Шта ако више не може?

Реконструкција и доградња на железничкој станици Нови Београд, јули 2026.

зано се ради концепција, адаптација, реконструкција и доградња железничке путничке станице Нови Београд, јер се види да нешто крупно, а функционално и културно-симболички није у реду са главном станицом Београд Центар. Распоред гостину по граду и према важним зонама, њихови

први утисци и сећања на град и земљу не би били оптимални, па је потребна хитна и снажна акција, допуна или замена, хитна реконструкција друге градске станице под саобраћајем. Добра мала, а практична, станица Нови Београд (на којој су први радили још око 1968. урбанисти М. Главички, В.

Мацура и М. Р. Перовић; потом 2014. добитници конкурса за БАС, М. Лојаница са коауторима, по програму Урбанистичког завода, потом пре три године, вероватно директно, кинески инжењери, а за садашњи пројект немамо информацију) ће помоћи решењу кратког пријема возова и путника за Експо, и то је сасвим у реду. Тај „изазов“ ће бити довољно и на време савладан. Ипак, то је још један појединачно постављен захват, на чију појединачну успешност се рачуна, без обавеза према комплетном систему. Међутим, то неће помоћи да се отклони главни, суштински и дугорочни проблем. То је: одсуство примерене и нужне урбане и урбанистичке везе главног градског центра са главном градском станицом у Прокопу.

Може се десити и да то одложи уочавање и решавање овог питања на главној станици града за више година, и да се трајно погорша могућности потпуног, квалитетног, решења. У сличним случајевима се често деси да се важним чиниоцима обећа локација за нешто на

местима које онемогућавају каснију реализацију доброг решења, а после се не може назад. Али, неко ће можда рећи, да ће то бити и боље дефинитивно решење познатих старих и још одјекујућих дилема: „Која је станица главна? „Да ли нам уопште треба станица у Прокопу, ако неки кажу да није на добром месту?“ итд.

ПРОКОПИЛИ НОВИ БЕОГРАД? Знамо ли, заиста, која локација је за главну станицу боља? Прокоп или Нови Београд? Знамо, то ипак поуздано знамо, без озбиљне дилеме! То сигурно неће бити Нови Београд, упркос свом данас суперорном саобраћајном прилазу. Касно је за то. Тако се могло одлучити када је било време, 1951, па 1971, па и 1985, а није! Сада је град другачије срастао. Сада Станица Београд Центар има 11 расположивих перона (и не може више), а Нови Београд има пет колосека и перона (упола мање, и не може више од тога). То (пет колосека) није прихватљиво за минимално опслуживање путника на главној станици »

Главни градски центар и нова станица Београд центар могу да добију добре функционалне и јасне сликовне везе. Мрежа улица и блокова може да буде уређена и спојена (схема на подлози важећег Плана генералне регулације Београда)

Datum: 21.08.2026

Medij: Pečat

Rubrika: Bez naslova

Autori: MIODRAG FERENČAK

Теме: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Grad Beograd; Generalni urbanistički plan Grada Beograda

Naslov: GRADOVI I STANICE U OKU OLUJE

Napomena:

Površina: 2634

Strana:

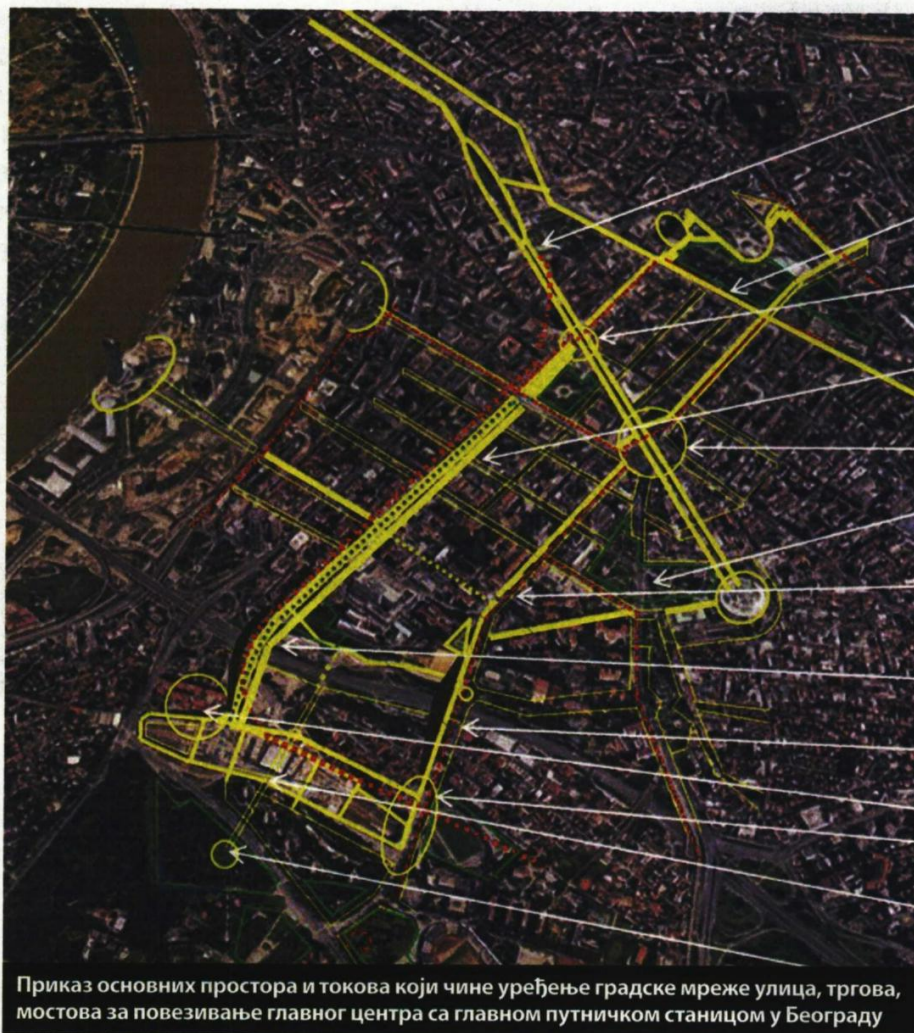
САОБРАЋАЈ, УРБАНИЗАМ, ЕКОНОМИЈА...

главног града, а 11 може да буде прихватљиво уз одличну организацију. Станица Нови Београд јесте и биће добра, ефикасна допуна и помоћ железничкој станици Београд Центар у Прокопу, али главна путничка станица ће бити Београд Центар у Прокопу. Ако она не добије изврсне везе са главним градским центром – утолико горе по њу и по град и градски центар. То је прва обавеза у уређивању просторних односа обе важне функције. Може ли се то обезбедити? Шта ако више не може?

Али шта је то што се може и треба урадити као планирано урбанистичко уређење? Дуго се бавимо овим питањем и сада можемо, са поуздањем уз довољну урбанистичку коректност, да дамо почетни одговор и почетни смер. То ћемо учинити на најконцизнији начин, без детаља.

Како, животом града, повезати главни градски центар и главну железничку станицу? Развојне осе центра Београда (Виа Милитарис, Царградски друм, Булевар Краља Александра, потом Кнез Михаилова улица и улица Краља Милана, потом Немањина улица, Булевар Ослобођења, Авалски друм) почињу у широј зони Ушћа, Тврђаве и традиционалног центра Београда (Трг Републике). Усмерене су паралелно према југоистоку кроз важно, интензивно, густо, активно и врло посећено ткиво београдског центра. Оне би требало да имају добру повезаност са главном станицом града, али је немају.

Нова станица је постављена око 2,1, односно 1,3 км југозападно од ових оса, али са њима није директно повезана. Међутим, постоје наслеђене, правилне градске улице (под правим углом у правилној мрежи), потенцијално лепе и активне ако се додатно однегују. Две од њих тангирају и велики, важан, Клинички центар Ср-

Приказ основних простора и токова који чине уређење градске мреже улица, тргова, мостова за повезивање главног центра са главном путничком станицом у Београду

бије и идеално воде у додир са новом станицом, тачно на њеном западном (Раваничка улица) и источном крају (Београдска – Делиградска улица), са могућим новим трговима.

Али те улице нису са станицом спојене, ни кроз историју града ни данас, јер их одваја двадесетак метара дубока и 150-200 метара широка, несрећена, удолина Мокролушког потока која дели висораван Врачара од Топчидерског брда, а у којој је данас и најкапацитетнија, најважнија саобраћајница Београда – „Аутопут кроз Београд“. Та рељефна и функционална сметња се мора превазићи, отклонити, тј. прескочити, а мрежа градских улица повезати у

потпуности и правилно – што до данас није постигнуто. Што је било тешко и непотребно почетком 20. века, није тешко, а потребно је у 21. веку.

Реално, то се може добро учинити само на један начин: помоћу два елегантна и функционална градска моста (надвожњака) на правцима Београдска-Делиградска-Гучевска-Станица Центар, односно, Ресавска-Ресавска-Ресавска-Станица Центар, повезујући висинске коте око 105-115 метара надморске висине на обема странама. Између тих оса би био снажно истакнут и лако доступан савремени Клинички центар, једна од најважнијих националних институција Србије.

Какви би били ови мостови, какав саобраћај на њима, које ширине и дужине, колико стажа, колико распона, какве конструкције и каквог изгледа, о томе се може много и врло занимљиво износити. Какве привлачности се могу појавити на уређеним трговима, пјачетама, градским нишама, тротарима, баштама, пешачким деоницама у однегованим новим осам у старом ткиву града – морамо сада оставити имажинацији читаоца, а касније детаљнијим и специјалистичким разрадама. Две ствари се ипак могу (морају?) условити. Прво, бар један од два моста мора да носи пун саобраћајни програм: класичан београдски трамвај, други јавни са-

Претходне тачке видимо као реалну могућност урбанистичког уређења простора за интеграцију путања од железничке путничке станице Београд Центар у Прокопу до традиционалног градског центра Београда, до Трга Републике и до Калемегдана. Оне би могле да донесу и два обновљена савремена велеградска простора граду, брзо и са скромним средствима (али са пуно врхунског труда и рада), што сматрамо неопходним

обраћај, путничка возила, двоточкаше и пешаке. Други мост и оса може да буде специјализован за пешаке, лаке двоточкаше и посебно градско возило (отворени мини воз туристичког типа), као наставак нове пешачке улице. Друго, бар један од два моста има и нарочиту обавезу: један његов ниво (спрат) треба да буде затворена, климатизована дугачка галерија за пешаке са интересантним, бочним, малим садржајима трговине, угоститељства, културе на читавој дужини, мали, проточни, трговачки и културни центар. То је стога, што је то историјски проверено као врло атрактивно, али још више зато што отворени мост велике дужине са прилазима, а без пратећих градских излога, представља и сам прекид и препреку, а не привлачну пешачку везу која је овде потребна. Можда је потребно рећи да ово нису мостови преко река, са распонима у води од 150-300 метара између стубова, него десетоструко мањим, 15-30 метара на обичном терену, дакле без економских и конструктивних сметњи за потребне, ове или друге, градске садржаје. Има и трећа ствар, којој ћемо само поменути име, а не и да нешто сигурно о томе, за ово место, знамо! Реч је Метро! Кад тад, какав такав, метро ће наћи свој пут до главне станице.

Ако би веза градским мостовима била урађена, остаје да се постепено однегују и уређују две нове (а постојеће) репрезентативне, тако добијене београдске улице са пролазним пјачетама, нове градске осе

Београдска авенија и Раваничка пешачка улица. Оне природно повезују станичне тргове са трговима београдских оса (Источни трг-Болнички трг/трг Св. Козме и Дамјана-Славија-Ташмајдан, односно Западни трг-Клинички центар-Немањина-Цветни трг-Трг Светог Марка). Ретко се пружа могућност да се у центру старог града оформе две, по карактеру и изгледу сасвим нове градске осе у унапређеном старом амбијенту са новим богатим садржајем и програмом, са амбијенталним, естетским, културним

и економским добитком, без икаквог рушења. То је овде, као на длану, понуђено. Свако од читалаца ће лако замислити унапређену обновљену и улепшану ону деоницу ових оса коју добро познаје. Свако од професионалаца, урбаниста, архитеката, дизајнера, режисера, писаца, ће лако замислити и комплетне низове простора који се међусобно надовезују и спајају у целинску обogaћену слику града. Зато нећемо сада илустровати могуће детаље.

Две разрађене и однеговане нове градске осе са бо-

гатим дрворедима, које се повезују са три главне старе градске осе на трговима и пјачетама њихових укрштања (на оси Београдске улице: Сквер Св. Козме и Дамјана, Трг Славија, Сквер Код Правног факултета, као и на оси Раваничке улице: Сквер Клиничког Центра, Пјачета Старе Војне академије, Цветни трг/Београђанка, Трг Светог Марка) сасвим би ефикасно (а вероватно и врло лепо и читљиво) повезале пешачка кретања и слике града у низу: главни градски центар-главна градска станица. Два нова „иконичка“, јавна, жива простора у постојећем граду – то је један од важних циљева које треба постићи у овом градском (урбанистичком) задатку.

У Београду постоји искуство са два сродна културна задатка: први је био уређење Скадарлије као пешачке тематске улице (Угљеша Богунковић, крајем 1960-их), а други уређење Кнез Михаилове улице као почетка мале пешачке зоне града (Бранислав Јовин, половином 1980-их). Старији Београђани добро памте какву је то културну, урбанистичку разлику у погледу на сопствени град тада произвело, а млађи морају то да замисле – што се тражи и у овом случају.

КАКО ТРЕБА ПОЧЕТИ?

Прво је општа идеја да је потребно и могуће унапређење структуре токова, простора и објеката у означеном, изабраном пољу града. То може бити ова изложена идеја, или друга слична или сасвим различита, али добро дефинисана идеја о ефикасном, лепом и економичном повезивању главног центра града и главне железничке станице града. Уз полазну идеју и намеру за даљим унапређењем простора, потребно је припремити организациону структуру дуготрајне акције, а потом програм за анкету учесника из широких додирних »

Скица истог претходно описиваног уређења нових оса, приказана на други начин

Datum: 21.08.2026

Medij: Pečat

Rubrika: Bez naslova

Autori: MIODRAG FERENČAK

Teme: Expo 2027/Expo Beograd 2027; Grad Beograd; Generalni urbanistički plan Grada Beograda

Naslov: GRADOVI I STANICE U OKU OLUJE

Napomena:

Površina: 2634

Strana:

САОБРАЋАЈ, УРБАНИЗАМ, ЕКОНОМИЈА...

Какви би били ови мостови, какав саобраћај на њима, које ширине и дужине, колико етажа, колико распона, какве конструкције и каквог изгледа, о томе се може много и врло занимљиво износити. Какве привлачности се могу појавити на уређеним трговима, пјачетама, градским нишама, тротоарима, баштама, пешачким деоницама у однегованим новим осама у старом ткиву града

области и заинтересованих грађана.

Потом би требало да следи добар програм за један или више стручних анкетних архитектонско-урбанистичких конкурса за уређење простора на осама и код станице, са посебним одељцима за детаље (инжењерске код два моста, или друге за посебне пјачете, нише, скулптуре, фонтане...). Уређење града захтева добре, стимулативне, ауторске парцијалне идеје, сагласне или супротстављене, али оно није ауторски посао, ауторски пројект. То је посао бројних системски повезаних актера, организатора, стручних тимова и временских циклуса континуалне надоградње и развоја објеката, садржаја и живота, а негде у томе је место и аутора-уметника.

Претходне тачке видимо као реалну могућност урбанистичког уређења простора за интеграцију путања од железничке путничке станице Београд Центар у Прокопу до традиционалног градског центра Београда, до Трга Републике и до Калемегдана. Оне би могле да донесу и два обновљена савремена веллеградска простора граду, брзо и са скромним средствима (али са пуно врхунског труда и рада), што сматрамо неопходним. Остаје, да поновимо објашњење, зашто је то управо сада важно.

Остварење прве две деонице пруге за возове великих брзина у Србији јесте

разлог што смо управо сада појачали разматрање ове теме, иако она стоји пред нама од 1950, 1970, 2000, 2010. године. Она се сада може много лакше схватити и прихватити као реалност. Пробој прве деонице пруге за возове великих брзина у Србији, од Београда до Новог Сада 2023. године (уз знање о возовима великих брзина у Европи, Јапану и нарочито Кини), извршио је одлучујући утицај на поимање новог односа великог града у мрежи железнице новог света и конкретних станица тих возова (ако их имају). То више нису знања специјалиста и њихове хипотезе, него снажна и важна животна искуства грађана. Тамо где возови великих брзина директно повезују градске центре у мрежи насеља, одбројава се нови урбанистички период са новим посетиоцима и новим схватањима, па треба извршити и „домаћинско спремање“ у градовима. Београд није једини са изнетом темом. Вероватно ће то бити Суботица, Нови Сад, Београд, Лапово/Крагујевац, Ниш и даље – Пирот (према Истанбулу), Лесковац (или Врање, према Скопљу и Атини). У Србији је то почело као основа. Треба достојно наставити са надоградњом. ■

Аутор је архитекта, некадашњи руководилац израде Генералног урбанистичког плана Београда 2021. и помоћник министра грађевине

